

MARIBORSKI

*P. n. Pravača licej. Kujiršič
Ljubljana*

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno.
Četrletno K 19'50.
Če pride naročnik sam v uredništvo po list: Mesečno K 6'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vin.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Socijalisti proti novi vladi.

LDU Zagreb, 23. februarja. Kakor doznava zagrebški Novinski odsek, je sklenil klub socijalno-demokratskih poslancev, da ne bo prisostvoval sejam začasnega narodnega predstavništva.

Novi hrvatski ban.

LDU Zagreb, 23. februarja. Novi ban dr. Laginja je danes prevzel banske posle.

Načelnik kraljeve pisarne odhaja.

LDU Beograd, 23. februarja. Dosedanji načelnik kraljeve pisarne in dvorni minister Balugdžić potuje, kakor javlja „Politika“, danes preko Italije v Atene kot pooblaščen minister.

Nadaljne demisije.

LDU Split, 23. februarja. Poverjenik za prehrano pri dalmatinski pokrajinski vladi, Duboković, je radi premene ministrstva odstopil.

Novo italijansko nasilje.

LDU Split, 23. februarja. V Zadru so Italijani zaprli podružnico Jadranske banke.

Iz sovjetske Rusije.

Boljševiki v Arhangelsku.

LDU Moskva, 23. februarja. (Brezžično). Frontno poročilo od 22. t. m.: 21. ob eni uri zjutraj je zasedel 154. polk rdeče vojske v oklopnem vlakcu Arhangelsk. Vojni plen je ogromen. Poveljnik general Milder je skušal utesiti na ledolomcu. Na levem bregu Dnjestra pri Tiraspolu smo ujeli 2600 mož in 300 oficirjev.

Pogoji sovjetske vlade za mir na severni fronti.

DKU Moskva, 23. februarja. (Brezžično). Ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je poslal angleškemu zunanjemu ministru Lord Curzonu

brezžično brzojavko, v kateri sporoča pod katerimi pogoji je pripravljena sovjetska Rusija ustaviti sovražnosti proti severnim ruskim državam. Sovjetski Rusiji se morajo takoj priznati vse severne pokrajine do onih mej, ki so obstojale pred letom 1914 med Rusijo na eni in med Norveško ter Finsko na drugi strani. Čete morajo izročiti vse orožje in municijo, nakar bo oficirjem in moštvu bivše takozvane severnoruske vlade zasigurano življenje in prost izhod iz sovjetske Rusije.

Vojni krivci.

LDU Amsterdam, 23. februarja. Pariški poročevalec lista „Times“ poroča, da so zastopniki zaveznikov v Parizu v vprašanju vojnih krivcev sklenili, da bodo Anglija, Francija in Belgija najprej zahtevali obsodbo 15 nedvomnih vojnih krivcev. Vse dokazilno gradivo se bo predložilo nemškemu sodiščem, pred katerimi se bo zaslišalo tudi veliko število prič iz zavezniških držav. Ako Nemčija pri tej poizkušnji ne bi pokazala svoje dobre volje, bi se zavezniki poslužili prisilnih odredb.

Borzno poročilo.

LDU Beograd, 23. februarja. Valute: Angleški funti 112—115, francoski franki 253 do 255, italijanske lire 191'25—193, ameriški dolarji 32'95, rumunski lei 49'50—50, nemške marke 43'25—43'50, bolgarski levi 45, čehoslovaške krone 38, avstrijske krone 12'50.

Rekrutiranje na Koroškem.

DKU Št. Vid ob Glini, 23. februarja. Zunanji urad avstrijskega ministrstva se je pritožil v zunanjem ministrstvu v Beogradu radi rekrutiranja s strani jugoslovenske vojske v krajih, kjer se ima vršiti plebiscit. Beograjska vlada je nato naročila Dravski divizijski komandi, naj se v teh krajih ne vršijo več nabori, asentovani rekruti pa naj se odpuštiljo domov.

Neresnična vest.

Ljubljana, 23. februarja. Kakor se nam poroča, vest „Jugoslavije“, da je prihod dra. Izidorja Cankarja z Dunaja v Ljubljano v zvezi z njegovim imenovanjem za predsednika deželne vlade, ni resnična.

Nittijev sofizem.

Noben narod ne zna tako sijajno lagati drugim in samemu sebi kakor italijanski. To je sijajno dokazal že premnog italijanski diplomat in politik, sedaj pa je to zopet znova potrdil ministrski predsednik Nitti sam. Nedavno je imel Nitti razgovor z dopisnikom „Associated Presse“, v katerem je izjavil med drugim tudi sledeče:

„Evropa mora biti prožeta z željo po miru ter delati edino pametno mirovno politiko. Sedanjih abnormalnih razmer se ne sme več podaljševati, zlasti pa ne zavoženih gospodarskih razmer.“ Dalje je govoril o špecijelno italijanskih gospodarskih razmerah. Opisoval je težko situacijo, v kateri se nahaja italijansko gospodarstvo, neprimerne dolgove v katere jo je pahnila svetovna vojna, kar na to pa se je začel hvalliti: da je Italija izmed vseh evropskih držav prva, ki je začela resno misliti, kako bi izboljšala svoje obupno stanje, ter da je že na najboljši poti k rešitvi. Uvedla je tako visoke davke kakor nobena druga država, izvede v kratkem prisilno oddajo premoženja, njeno zadnje notranje posojilo pa je doseglo že lepo svoto 15 milijard. Tako se bo v kratkem dvignila Italija iz zagat, v katere jo je potisnila svetovna vojna. Italija je bogata na vodnih silah in drugih takih stvarih in radi tega jo čaka še velika in sijajna bodočnost.

Dalje je govoril o Ameriki. Amerika je po njegovem mnenju tesno vezana na Evropo. V njenem interesu je, da se Evropa čimprej dvigne, a osobito je interesirana na procvitu Italije (?). Radi tega se njenih groženj, da se hoče desinteresirati v evropskih vprašanjih, ne sme vzeti tako zelo resno, kakor bi to želeli izvestni ljudje. Polom evropskega gospodarstva bi imel za posledico tudi polom ameriškega. Tega se zaveda tudi Amerika sama. Toda, dasi stoje stvari tako in dasi bo Italija kmalu najbogatejša in najbolj procvetela država na svetu, vendar potrebuje za sedaj še prijateljstva Amerike.

Kar se tiče jadranskega vprašanja, je izjavil Nitti, da je Italija hotela in hoče še biti tudi v tem, kakor v vseh drugih vprašanjih miroljubna, poštena in demokratična. Amerika, ali vsaj del ameriškega naroda, sodi Italijo povsem krivo. Italija je stopila v vojno iz najidealnejših vzrokov, doprinesla k zmagi največ žrtev ter zahtevala najmanj plačila (!) Na pariških in londonskih posvetovanjih je podala Italija najlepši dokaz spravljalivosti in želje po prijateljski razrešitvi. Jugoslovane

smatra za prijatelje in je pripravljena delati za procvit njihove bodočnosti. Jugoslovenci so Italiji najbližji sosedje, zato si tudi želi, da bi medsebojno prijateljstvo vedno in vedno bolj rastlo. Kljub temu pa vztraja na pravičnih zahtevah po italijanskih (!) ozemljih. V vojno je vstopila Italija z dokumentom v roki, ki ji je zasigural konpenzacije, danes pa, ko je prišel čas, ko bi lahko vzela, kar ji po pogodbi pripada, danes tega noče storiti, ampak se omejuje samo na svete narodne in naravne pravice, ker ji njena poštena vest ne dopusti, da bi storila komu krivico...

Tako Nitti! Ali si človek more še misliti večji sofizem od tega. Ali zamore še kdo iz črnega narediti bolj belo, kot je to storil Nitti. Da, Italija je vsaj na enem najbogatejša med vsemi državami sveta, to mu moramo priznati, a to njeno bogatstvo je vedoma potvarjena laž. Če pa to laganje svetu in sebi samemu res koristi italijanskemu narodu, o tem bo odločila bodočnost.

Politični pregled.

Italijani na Tešinskem. Vsled plebiscita med Poljaki in Čehi na Tešinskem so prišle na plebiscitno ozemlje antantne čete, ker se je med agitatorji obeh strani razvnel tak boj, da bi se plebiscit ne mogel vršiti nemoteno. Te dni pa so tja dospеле italijanske čete. Tako morajo Italijani posredovati v sporu med dvema slovanskima narodoma. Italijanom bo zopet zrastle greben: češ, če odločujemo tako visoko na severu, zakaj ne bi tu na jugu. Čehi imajo z Italijani slabe skušnje, upajmo, da tudi prihod italijanskih čet na Tešinsko ne bo imel političnega pomena. Na Tešinskem se razvija fanatična agitacija od obeh strani — dobiček pa bo imel — tretji.

Nov madžarski poskus. V svojem boju za nerazdeljivost Ogrske, porabljajo Madžari vse svoje zgodovinske tradicije. Min. predsednik Huszar je izjavil, da sedanji parlament zastopa vse ogrske pokrajine, vključno temu, da niso mogli vsi ogrski narodi voliti. Sploh raste od dne do dne agitacija za skupno ogrsko ozemlje. Pri tem so Madžari zvitji. Z dinastičnimi krogi delajo s svojo »tisoč-

Pesmi s Pohorja.

Da je dobilo tudi Pohorje svojega pesnika, kdo bi se čudil. Saj leži to lepo gorovje pred nami kakor svet pravljic in bajk, ki se skrivajo po njegovih košatih gozdih. Kdor je kdaj zašel v to kraljestvo, ali ni očaran in opojen s krasoto in zdravjem, ki sta kipelata okrog njega iz bogate plodne zemlje in starodavnih lesov?

Ali ni ostrmel nad veličastno pesmijo, ki je donela nad mogočnimi vrhovi in se je izgubljala v neizmerne širjave pod modro nebo. In če je pogledal v dolino, na Dravsko polje, na Slovenske gorice, na koroske gore! Kdo bi popisal vso krasoto tega pogleda. Mogoče je nam Pohorje preblizu, da bi pojmovali vso to čarobno deželo! Poglejte enkrat zvečer, kadar greste proti Limbušu, na te lepe barve, ki se razlivajo preko Pohorja! Ostanite za trenutek na Dravskem mostu in pogledajte v ta zamišljeni svet! Kaj se skriva vse v teh neskončnih temnih gozdih!

Izšla je zbirka »Pohorske poti«. Pesnik nosi ime, ki je doma v podnožju Pohorja in nas spominja na čase, ko je cvetela na Pohorju steklarska obrt (glažute). Janko Glaser je bil nam znan iz naših mesečnikov, kjer

letno krono sv. Štefana« in namigavajo na to, da bi radi imeli kralja tudi ev. iz angleškega kraljevega rodu. Z aristokracijo se pogajajo po svoji aristokraciji. Z diplomati delajo bivši ogrski diplomati, v katoliških krogih nastopajo s svojim katolicizmom, pri svobodomiselcih s svojo svobodno ustavo, pri drugih s svojo revolucijo l. 1849 in zdaj so začeli akcijo pri protestantih s svojim — protestantizmom. Posebno na Angleškem upajo s tem uspeti, češ da je bila Ogrska vedno dežela verske svobode. Pri tem seveda pozabljajo, da je bila to slovanska reformacija, ki je prišla na Ogrsko za časa Husitov iz Češke in pozneje iz jugoslovenskih dežel. Madžarska agitacija postaja nevarna in je treba paziti, da si ne pridobi preveč prijateljev, ki ne poznajo Madžarov tako, kakor so v resnici.

Ameriško stališče napram Evropi. Pariški list »Humanité« piše v uvodniku: Doslej so evropske države mislile, da je Amerika njihov bankir, katerega jim je usoda poslala v težkih časih. Tako se je n. pr. sklicevala Italija vselej, kadar je potrebovala posojila, na zgodovinsko okoliščino, da je bil Italijan Krištof Kolumb oni mož, ki je odkril Ameriko. V nekem ameriškem listu opisuje Noles Lamons svoje utise, ki jih je dobil v Evropi. Med drugim pravi, da vsled lenobe in desorganizacije primanjkuje Evropi surovin, da je promet nad vse škandalozen, valutno vprašanje popolnoma zavoženo, a vključno temu cvete imperijalizem povsod bohotno, kakor še nikoli doslej. Po vsem tem je čisto naravno, da Amerika ne more več posojati skrahirani Evropi.

Lloyd George in Rusija. Lloyd George je imel v angleškem parlamentu jako zanimiv govor o Rusiji, kjer je izjavil med drugim: Danes je jasno, da se boljševiki ne dajo premagati z orožjem, tudi če bi proti njim nastopile vse obmejne države. Kdo naj bi jih zalagal z municijo, opremo, hrano, denarjem itd.? Anglija, Francija in Italija tega gotovo ne morejo. Mi moremo navrniti Rusijo na pravo pot samo, ako stopimo z njo v dobre trgovske odnose. Rusija je pred vojno zalagala svet z eno četrtino celokupne žitne uporabe s štirimi petinami soli in lanu ter tretjino masla. Njen letni izvoz

smo čitali večkrat njegove kratke, jedrate pesmi. Iz tega so nastale »Pohorske poti«. Sicer se ne nanašajo vse pesmi na Pohorje, a čutimo, da so vse tu doma. Iz njih odmevajo misli, ki vas spremljajo v tem zdravem, krepkem gorskem ozračju. Te pesmi so odmev pesnikovega življenja in to življenje je v ozki zvezi s Pohorjem. Takoj »motto« nam pokaže gozd, kjer čaka pesnik v idiličnem razpoloženju na njene stopinje. »Poet« je kratka izpoved:

Jaz sem resnice skrite
vso mladost iskal
in sem berač ostal.

To je povedano jasno, brez umetničenja. »V gozdu« čutite šumenje Pohorja:

Borovje diši...
Kot iz silne daljave,
prihaja šumenje,
in v nove daljave
v vrhovih dobrave
naprej valovi...

To je priprosto, naravno in lepo. Iz drugih pesmi odmevajo življenjski dogodki in modrovanje pohorske samote. Vsaka ima nekaj svojega, tu in tam obstanemo in se zamislamo. Vabi nas njih pohorska na-

žita in moke je znašal pet milijonov ton. Te številke so ogromne in zato ni čudno, da so te stvari v zapadnoevropskih državah dandanes tako drage. Centralna Evropa pa gladuje, ko so ruske žitnice prenapolnjene. Dokler bomo vodili proti Rusiji vojno, je gotovo, da ne bomo deležni njenih bogatih produktov.

Lord Kuzi proti antanti. V zadnji seji londonske zbornice je nastopil Lord Kuzi ostro proti antanti. V svojem govoru je naglašal, da delajo Angliji zveze, ki jih je sklenila v početku vojne z Italijo in drugimi državami, velike težkoče. Posledice teh zvez so za Anglijo silno razočarujoče in pogubne. Za oni čas, v katerem so se stvorile, so bile morda potrebne, sedaj pa so resen svaričen klic, kako naj se v bodoče ne postopa.

Dnevne vesti.

Velikodušen dar. Trgovec v Mariboru g. Ferdo Sert je daroval mestnemu magistratu 20.000 K za reveže. Polovica je namenjena mestnim ubožcem, polovica pa za nabavo obleke in obuvala revnim šolskim otrokom. Plemenitemu darovalcu se tem potom izreka iskrena zahvala!

Ruski kružok. Prva učna ura ruskega kružka se vrši jutri v sredo ob 20. zv. v pritličju drž. realke. Tam se lahko vpišejo vsi, ki žele pristopiti.

Ruski kružok v Celju se je ustanovil te dni. To je že četrti ruski kružok na Štajerskem. Kolikor je nam znano, je doslej ruski kružok v Ptujju in Ormožu. Želeti je, da se osnujejo kružki po vseh večjih krajih.

Dijaške demonstracije. Sobotni nemški napad na slovenske ulične napise je razburil naše narodno dijaštvo, da je priredilo v nedeljo demonstracije proti nemškim napisom, ki so se včeraj zvečer ponovile. Zbralo se je okrog sto dijakov in še nekaj druge mladine, ki je potem skupno korakala pred mestni kino ter zahtevala takojšnjo odstranitev nemških napisov. Od tam so korakali prepevajoč narodne himne pred palačo »Theresienhof« ter stavili kavarni 48 urni ultimatum, v katerem zahtevajo odstranitev nemškega napisa, ker sicer ga bodo sami odstranili. Za tem so obiskali še nekaj trgovin in drugih lokalov, kjer vise še vedno nemški izobeski ter tudi tam zahtevali takojšnjo odstranitev. Dijaki so izvršili te demonstracije po svojih lastni inicijativi, ki so jo raznetili naši Primorci, spominjajoč se nekdanjih naših bojev

ravnost. Nekaj pesmi nam kaže naše pohorsko življenje. N. pr. »Doma«:

Šum listja, ki grabijo ga z bregov
pod bukvami in kostonji;
in topli sopuh od brazd in volov
v jesenski hlad jutranji;

in po borovju skleščenem duh
in šumeči otavi:
To zdaj je moj vsakdanji kruh,
rženi in črni in zdravi.

Ali pa »klopotci«:

Zopet klopotci prepevajo
vabijo veterc gorak,
da omeči s pihljanjem
grozdje v sok sladak.

Sama radost razigrana
iz vinogradov vse povprek:
»Lep, lep, lep«, poje z gričevja,
»lep, lep, lep je vinski breg«.

Vmes pa počasi slovesno
kakor očenaš
siv orjak se oglašča
Z vrha: Naš, naš, naš.

Kako dobro čujemo klopotanje z naših vinogradov! Pohorje popisuje pesnik tako:

v Trstu in Gorici. Smo radovedni, če bo imelo to kaj uspeha.

Naša mladina — naša bodočnost! (Neka gospa nam piše): Nedelja je dan počitka, dan proste zabave za male in velike. Ob lepih solnčnih dnevih vse drevi v prosto naravo, da se osveži in navžije čistega zraku, zlasti mladina, ki mora vse dneve tedna presedati v šolah in vdihovati pokvarjeni vzduh. Kam pa ob nelepem vremenu, ob deževnih nedeljah? Seveda — v kino ali v gledališče. Kedo pa obiskuje naj-prirednejše popoldanske predstave, če ne otroci, ki mrgole kakor v pravljici pred vsako predstavo pri blagajni. Je-li pa umestno, da obiskuje otrok vsako predstavo, neoziraje se na vsebino? Zdi se, da to nihče ne povprašuje, da se nihče ne zmeni za eventualno pohujšanje. Mnogo se dela sedaj v času prepoveda, misli se na maršikaj, a na mladino se še premalo ozira. Koliko več vzgojevalno bi uplivalo kino na mladino, ki ga obiskuje — ako smemo sploh prištevati kino k vzgojevalnim sredstvom — ko bi se uprizorjalo filme, ki odgovarjajo mišljenju otroške duše. V vsakem večjem mestu so določene gotove ure za otročje kinematografske predstave. Zakaj se ne bi isto upeljalo v Mariboru? V mladini je naša bodočnost, bodočnost naroda. Polagajmo več pozornosti nanjo in na to, kar je v zvezi z njo.

Tiskarska stavka na Hrvatskem preneha že ta teden. Zagrebško časopisje začne zopet izhajati.

Papež in draginja. Iz Rima se poroča, da je papež povišal svojim uslužbencem mezde za 10—25%.

Invalidi, sirote, vdove! V nedeljo, 29. t. m. ob 9. uri dopoldan se vrši v prostorih gostilne »K rdečemu ježu« v Vetrinjski ulici shod vojnih invalidov, vdov in sirot. V interesu vsakega prizadetega je, da se tega važnega sestanka udeležijo, kakor tudi, da se organizira v naši organizaciji.

Veliki koncert se bo vršil 10. marca v veliki dvorani Slov. mestn. gledališča. Producirali se bodo trije ruski operni pevci, basist, baritonist in sopranistinja, ki potujejo sedaj po celi Evropi, da širijo in seznanijo evropske narode z rusko muziko. Peli bodo izključno pesmi največjih ruskih skladateljev. Imena pevcev in program objavimo pravočasno.

Kontingent kompenzacijske zamenjave z Avstrijo. Na podlagi kompenzacijske izmenjave odpošlje naša država v Avstrijo: 3 vagona ovčje volne, 20 vagonov kož, 100 vagonov lesnega oglja, 70 vagonov kono-pelj, 50 vagonov ekstrakta za obdelavo kož, 500 vagonov furnirjev, 40 vagonov metilnega

V mračnem molku krog leže bregovi,
nagromadeni v pokoj široki;
sami črni jelovi lesovi,
in gozdovi bukovih okrog.

Zatemneli prek planin ležijo
in molčeči — kot smo mi sred njih,
vsak na robu svojem z domačijo
sam za se, redkobeseden, tih.

Samo spodaj — kjer kot da ob vznožju
zadnji griči se poslavljajo,
in raznežili so v domotožju
in bolesti gorki se mehko

tam v besedo zlato in iskreno
se odprlo je srce goram,
tam rodijo vino nam ognjeno
z njim ogrejajo srce i nam.

Prijatelji zelenega Pohorja bodo z veseljem prečitali to knjigo. Tu in tam bi želeli več izbranosti v obliki, v splošnem pa bomo dejali »Pohorske poti« med dobre domače pesmi našega novega Parnaza. Morebiti bodo vodile te poti v ono lepo kraljestvo, ki ga slutimo, kadar gledamo iz daljave v skriti pohorski svet. Tu vidimo šele začetek — višave pohorske so še daleč. Tu vidimo priprostega pevca domačih krajev — ali bo znal zapeti še drugo pesem o Pohorju — to pokaže bodočnost. Ako ne, bomo zadovoljni tudi s tem.

alkohola, 50 vagonov svinca, 60 vagonov manganske rude, 10 vagonov cinka in 50 vagonov bukovih klad.

Predavanje Mariborskega ženskega društva je bilo prav dobro obiskano. Prof. Pivko je podal nekaj glavnih misli iz svojih lastnih skušenj. O predavanju prinesemo jutri daljše poročilo s par opombami. Po predavanju se je s strani beguncev izrazila želja, da bi se o teh vprašanih debatiralo. Določil se je zato prihodnji pondeljek. Debata bo zanimiva za politike, za širše občinstvo pa morebiti ne bo imela uspeha. Sicer pa je prav, da smo tudi v tem na jasnem.

Pri mestni blagajni se bodo počenši s sredo, 25. svečana t. l. izplačevala ter vsprejemala vplačila izključno le v izmenjanem novem denarju, to je kronskih dinarjih. Stranke se toraj opozarjajo, da si v svrhu vplačevanja vse 20, 50, 100 in 1000 kronске bankovce prej pri denarnih zavodih oziroma davkariji izmenjajo.

V Beogradu začne izhajati poljudno pisan časopis pod uredništvom vseučilišnega profesorja, dr. Milana Joyanovič-Batota. List se bode bavil z vsemi strokami narodnega zdravja in bode pisan v cirilici, hrvaščini in slovenščini. Slovenski del bode redigiral zdravstveni odsek v Ljubljani. List bode izhajal vsak mesec in bo veljal letno 6 dinarjev oziroma odnosno število kron.

„Jadran“ pozivlja vse pevce z juga, da se priglasijo k zboru. Prvi sestanek zbora se vrši v sredo ob 20. uri v prostorih zveze vajencev v Apotekarski ulici (pri Stolnem trgu). Rojaki z juga vsi na delo!

Gremij trgovcev v Mariboru ima izvanredni občni zbor v soboto dne 28. februarja 1920 ob 19. uri zvečer v gostilni „Maribor“, Grajski trg št. 1. Dnevni red: 1. Določitev čistega dobička pri prodajalnih cenah raznega blaga in predlog radi sestave dotične komisije; 2. Volitev odposlancev v »Zvezo gremijev in zadrug«; 3. Slučajnosti. Vsled važnosti sklepov za vsakega posameznega trgovca se prosijo obilne udeležbe.

Avstroogrskih bankovcev je po naj-novejših poročilih v prometu za 57 milijard kron. Avstrijska republika sama jih ima za 13 milijard.

Orkester „Glasbene Matice“ v Mariboru ima redno vajo v sredo, 25. t. m. ob 19. uri. Pozivljamo vse člane, da se te vaje točno in polnoštevilno udeležijo. Dirigent.

Ukinjenje tovarnega prometa v Nemški Avstriji. Ravnateljstvo južne železnice Dunaj brzojavlja: 1. Radi izvanredno velikega pomanjkanja premoga in da omogočimo odtok nakopičenega tovora, ukinemo s takojšnjo veljavo do vstevši 25. februarja 1920 celotni tovarni promet na vseh avstrijskih državnih in privatnih železnicah, torej tudi na vseh avstrijskih južnoželezniških progah. Prosto je le blago, označeno v seznamu blagovnih potrebščin pod točko 1 a in b, 3 b izvzemši drva za kurjavo, od 3 c bencin, potem v točkah 5, 6, 25, 34, 38, nadalje inštradirani vojaški transporti, Osoppo- in Polonia-transporti in konečno vse z direktnimi tovarnimi listi odpredane pošiljke v prehodnem prometu za in iz Čehoslovaško. Tovor, ki se nahaja že na potu se odpošlje naprej. 2. Sprejemanje tovarnega blaga za Maribor gl. in kor. kolodvor je do konca februarja ustavljeno.

Jugoslovenski olimpijski odbor. Upravni odbor J. O. O. prosi vsa športna društva v državi SHS, da čimprej skličejo sestanke na katerih se osnujejo pododbori J. O. O. Ker je stvar zelo nujna ter je treba v kratkem sestaviti konstitucijo se prosi, da se takoj začne z nabiranjem članov. Članarina naj se pošilja mesečno na odborovega blagajnika J. O. O. F. Badickega, Zagreb, Ribnjak 28. Mesečna izvestja pa na: Predsedništvo J. O. O. Zagreb, Josipovac 19. — Vsak novokonstruirani pododbor mora do 15. marca prijaviti vse ki hočejo: 1. Sodelovati kot tekmovalci (bodisi na lastne ali pa na stroške J. O. O.) pri olimpijskih igrah. Poleg točnega naslova se mora

javiti tudi dosedanje športne uspehe. 2. Priprijeti v korist J. O. O. športne prireditve in zabave. Naknadno se naznanja, da plačujejo ustanovni člani samo 1000 K letno. Da se še čimprej in čimbolj dvignejo finančna sredstva J. O. O. naj se povsod poleg glavnega osnuje tudi finančni pododbor. Vsi pododbori naj takoj prične z delom. Službeno glasilo J. O. O. so zagrebške „Novosti.“ Za upravni odbor J. O. O.: Predsednik dr. Fr. Bučar, tajnik dr. A. Jakovac.

Verižniško družbo. Dandanes se vse organizira, zakaj bi se tudi verižniki ne? Da je to mogoče so pokazali beograjski verižniki, ki so res ustanovili svojo organizacijo. Toda tajni policiji ta organizacija ni bila pogodu. Zasedovala jo je toliko časa, dokler je končno ni našla ter spravila v nove prostore, kjer ji ni treba plačevati nikake najemnine za lokal.

Novinarska stavka v Krakovu. V Krakovu so stopili v stavko uredniki poljskega lista »Novi Dziennik«. V stavko so stopili, ker lastniki lista niso hoteli sprejeti njihovih službenih zahtev. V znak solidarnosti se jim pridružijo tudi drugi krakovski žurnalisti.

Čehoslovaška narodna cerkev. Farno okrožje Jenišovice pri Turnovu je pristopilo k novi čehoslovaški cerkvi. Fara obsega 26 sel ter šteje 5000 duš.

Zadnje vesti.

Razpust narodne skupščine v Bolgariji.

ČTU Praga, 23. februarja. Iz Sofije se poroča: Težkoče, ki so jih povzročile v narodni skupščini obe socijalistični skupini, se ne ujemajo več z dejanskim razpoloženjem v državi, zlasti ne po težkem porazu socijalistov in komunistov po ravnokar končani stavki. Zato je vlada sklenila, da razpusti sedanjo narodno skupščino, katere poslanci so bili izvoljeni v popolnoma drugačnem političnem položaju nego je sedaj. Istočasno je sklenila vlada razpisati nove volitve. Razpust narodne skupščine se je naznanil brez vsakega incidenta.

Kompenzacijska pogajanja med Čehoslovaško in Jugoslavijo.

DKU Praga, 23. februarja. »Tribuna« poroča, da so se pričela v Pragi kompenzacijska pogajanja med zastopniki Čehoslovaške in Jugoslavije. Jugoslavija zahteva premog, za katerega ponuja moko, krompir, mast, beli fižol, grah, meso in koruzo.

Letonci sklenejo z Rusijo mir.

DKU Helsingfors, 23. februarja. Po semkaj dospelih poročilih je letonska vlada sedaj končno veljavno sklenila, da prične s sovjetsko Rusijo mirovna pogajanja.

Sin Leva Tolstega v Beogradu.

LDU Beograd, 23. februarja. Predvčeršnjim je s poslednjo skupino ruskih beguncev dospel v Beograd tudi Mihajlo Tolstoj, sin Leva Tolstega.

Millerand in Scialoja potujeta v London.

LDU Lyon, 22. februarja. (Brezžično.) Ministrski predsednik Millerand odpotuje jutri v London, da prisostvuje razpravam vrhovnega sveta. Spremlja ga italijanski minister za zunanje stvari, Scialoja.

Albanci proti Italiji.

Rim, 22. februarja. (Izv. por.) „Temps“ poroča iz Valone: Položaj v Albaniji se je nenadoma spremenil. Albanski nacionalisti so zavzeli ostro stališče proti Italiji in proti provizorični vladi v Draču.

Poletni čas na Angleškem.

DKU London, 22. februarja. (Brezžično.) Vlada je predložila včeraj v poslanski zbornici zakonsko osnovo, na podlagi katere naj se uvede stalno poletni čas in štetje dnevnih ur do 24.

Razne vesti.

Svetovni rekord v plavanju. Pri tekmi za svetovno prvenstvo je zmagal Italijan Tirabolchi. Preplaval je Rio de la Plata v šestih urah in eni minuti.

Brezžična telefonska zveza med Anglijo in Ameriko. „Achtuhr Abendblatt“ poroča z Londona, da uvede Marconijeva družba v kratkem brezžični telefonski promet med Anglijo in Ameriko. Predpriprave so že končane. Telefon bo na razpolago tudi privatnikom ter bo razmeroma silno poceni, stal bo na minuto samo en šiling.

Gaby Deslys umrla. Iz Pariza javljajo, da je slavna plesalka in pevka, o kateri se je še nedavno toliko pisalo, umrla v nekem parizkem sanatoriju.

Zapiski živega zakopanega. V rovu nekega premogovnika v Kaliforniji so našli nedavno truplo zasutega rudarja, ki je bil dasi zasut še nekaj dni živ, dokler ni umrl strašne smrti od glada. V roki je tiščal krčevito košček papirja na katerem so bile zapisane njegove zadnje misli. Zapiski se glase: 6. oktobra: Konec je. Recite moji ženi, da umiram brez strahu. Kako strašno je biti zajet kakor miš v pasti. Božja volja naj se zgodi. . . 7. oktobra: Gladujem, zmrzujem ter trpim grozne bolečine. Zakaj mi ne pridejo na pomoč? Mar nihče ne ve, da sem tu? Teh muk ne bom mogel dolgo prenašati. 8. oktobra: Doslej živim. Toda silno gladujem in zmrzujem. Ljudje pomagajte mi kmalu. Odpuščam vsem sovražnikom. Svet se mi zdi, ni tako lep. Smrt, zakaj ne greš od mene. 9. oktobra: Zakaj ste pozabili name? Slabim vedno bolj in bolj. Življenje mi polagoma gineva. Kaj bi dal za eno samo kapljico vode. 10. oktobra: Konec se bliža. Ne trpim več mnogo, toda upadel sem. Smrt se mi zdi sladka in se je ne bojim. Kmalu se seznanim z njenimi skrivnostmi. 11. oktobra: Poslednja noč. Mir se bliža. Živite srečno. . . Revež je umrl od glada. Nihče ni vedel za njegovo nesrečo, nihče ni prišel v bližino njegovega rova. Le slučajno je bil čez nekaj časa odkrit njegov grob. Njegovi zapiski svedočijo celo grozno tragedijo nasilne smrti.

Hazardni klub. V Draždanah v Nemčiji so odkrili klub hazardnih igralcev, ki je šteje štirideset članov. Člane so po večini aretirali in spravili v zapor.

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska „Mariborska tiskarna“, Maribor.

Mala oznanila.

V najem iščem lokal za malo trgovino z mešanim blagom z štelažami, kakor tudi stanovanje s kuhinjo na prometnem kraju, najraje kje v bližini Ljutomer ali Ptuja, eventualno tudi kje v Prekmurju. Dopise pod »Jugoslovan« na upravo »Mar del.« 3-1

Brivnica

dobro idoča, brez konkurence, blizu Maribora, po ceni na prodaj. Naslov v upravnistvu.

Gospodarska pisarna

Maribor, Aleksandrova cesta 22

(preje Tegetthoffova cesta)

preskrbuje najkulantneje posojila na zemljišča, osebne in stavbene kredite, nakup in prodajo posestev in podjetij ter posreduje v vseh gospodarskih zadevah.

I. Mariborski bioskop

Aleksandrova cesta.

Od srede 25. do 27. februarja 1920:

Ob solnčnem zahodu

Tragedija v 5 dejanjih

in druge podobe.

V petek 27. februarja 1920:

Vojaška godba.

Vsako sredo in soboto novi spored!

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri v nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.) uri zvečer.

Občinska hranilnica v Mariboru

(prej Gemeinde-Sparkasse)

Župnijska ulica št. 2 (Pfarrhofgasse Nr. 2)

v lastni hiši.

Stanje hranilnih vlog K 42,442.640-26

Rezervni fondi K 2,749.997-67

===== Šramba za pupilske hranilne knjižice itd. =====

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasno običajni obrestni meri.

Urduje vsak dan od 8.—12. ure razun nedelje in praznikov.